

BEDŘICH SMETANA

HUBIČKA

DER KUSS • THE KISS • LE BAISER

OUVERTURA

MUSEUM BEDŘICHA SMETANY
STÁTNÍ NAKLADATELSTVÍ
KRÁSNÉ LITERATURY, HUDBY A UMĚNÍ
EXPORT • ARTIA • PRAGUE

BEDŘICH SMETANA

THE KISS

Overture

LE BAISER

Ouverture

EXPORT
ARTIA • PRAGUE
CZECHOSLOVAKIA

BEDŘICH SMETANA

H U B I Č K A

Předehra

D E R K U S S

Ouverture

MUSEUM BEDŘICHA SMETANY V PRAZE

STÁTNÍ NAKLADATELSTVÍ

KRÁSNÉ LITERATURY, HUDBY A UMĚNÍ • PRAHA

1004
S 638 KS m

773955

HUBIČKA, po Prodané nevěstě druhá venkovská opera Bedřicha Smetany (2. III. 1824—12. V. 1884) vznikala od listopadu 1875, kdy skladatel začal promýšlet její koncepci, do 29. února roku následujícího, kdy zhruba dopisán náčrt opery (který Smetana zpravidla nevypracovával podrobně až do samého závěru díla, jež pak dopisoval už přímo do partitury). Instrumentace prvého jednání začata v únoru a dokončena 27. dubna 1876, druhé jednání skončeno 29. července již v Jabkenicích, kde 31. srpna 1876 dokončena i partitura ouvertury, a tím i celé opery.

Hubička byla prvním operním dílem, vzniklým po katastrofě Smetanova ohluchnutí (v říjnu 1874) — velmi úspěšná premiéra opery 7. listopadu 1876 v Prozatímním divadle pražském řízením Adolfa Čecha a v režii Edmunda Chvalovského a ještě se stupňující úspěch o týden pozdější skladatelovy benefice byly i navenek vítězným osvědčením, že osudová rána v nejmenším neoslabila Smetanovu tvůrčí mohoucnost ani v jeho nejvlastnějším oboru dramatické tvorby, která právě Hubičkou byla obohacena o jedno z jeho nejpůvabnějších a nejcharakterističtějších jevištních děl.

Text Elišky Krásnohorské, vytěžený ze stejnojmenné povídky Karoliny Světlé, vycházel také tentokrát neobýejně vstříc naturelu skladatelova i jeho tehdejšímu citovému rozpoložení, zjířenému přestálými a znova a znova dotírajícími ranami. Jde tu o lyrické, intimní drama dvojice tvrdohlavých milenců, kteří dlouho hledali a hledají k sobě cestu, námět navenek prostý, ale bohatý složitostí citových proměn a nuancí, jimiž ústřední postavy procházejí a jejichž rozsáhlou škálu mohl jen dokonalý dramatik vystihnout s tak výsostným zdarem a mistrovstvím, aniž přitom porušil základní prostotu a lidovost fabule, námět, jímající čistým kouzlem a horoucností svých lyrických scén, svými prvky baladickými i tajemným šerosvitem svých lesních obrazů.

Ta zdůrazněná lyričnost, citová vroucenost námětu vtiskla ovšem svůj zcela zvláštní, důvěrně jímový ráz i hudbě, tak zcela rozdílné od hudby zářivé, v plném denním světle se rozvíjející Prodané nevěsty.

A odrazem tohoto zvracení, zdůvěrnění je i *ouverture* k dílu, prostá a nepathetická, výrazově a thematicky co nejúzce spjatá s hudbou vlastní opery. Využívá téměř napřád jejího motivického materiálu až snad na hlavní motivické jádro Allegro (takt 36 a d.), jež ovšem stylově odpovídá zase tak dokonale duchu ostatní hudby opery (např. jejího předposledního výstupu), že i když není přímým citátem, je i zde plným potvrzením slohové jednoty díla, na níž si Smetana právem tak zakládal (dopis Ad. Čechovi z 19. února 1877).

Ouverture je zahájena motivem, který v průběhu díla charakterisuje postavu Vendulky, ale vystihuje i lásku obou snoubenců; bezprostředně, ale stále jako součást volnějšího úvodu navazuje motiv chláčolivého dueta Tomše a Lukáše z II. jednání, motiv, nad nímž se v samém závěru opery rozkleně smetanovsky optimistický sbor „Smířily se vzdory“. Ve vlastním sonátovém Allegru je úvodní motiv ouvertury

šířejí zpracováván jako vedlejší myšlenka, nechybí ani názvuk na tajemný sbor pašeráků z II. jednání (zvl. takt 112 a d.), stupňující se hudební proud pak vůstí do posměšné polky (takt 142 a d.), která v opeře vyvrcholuje dramatický konflikt. Od taktu 173 ouvertury nastupuje v širším rozvedení konečná scéna opery, od domluvavého smiřování rozvaděných milenců až po zmíněný už závěr sboru venkovanů, komentujícího šťastné rozuzlení zápletky.

Přes všechny ty jednotlivé, snadno zjistitelné hudební souvislosti s operou ne-hledejme v ouvertuře nějaké předběžné hudební vyjádření a postupné sledování souvislého děje nebo souvislého citového vývoje, jak se má pak bezprostředně odehrávat před námi na jevišti. To nebylo úmyslem Smetanovým a tak ani nepohlížel na funkci operní ouvertury. Viděl v ní prostředek, jak soustředit vnitřnost posluchače a citově a náladově ji navodit a připravit na to, co se bude dít. A je také nutno přiznat, že v ouvertuře k Hubičce se mu podařilo výrazově dokonale anticipovat onen půvabný lyrický svět, který tak osobitě vyznačuje jeho nejvřelejší, nejjímavější jevištní dílo.

František Bartoš

Опера ПОЦЕЛУЙ является второй народной оперой *Б. Сметаны* (2. III. 1824—12. 5. 1884) после «Проданной невесты», ображающей жизнь крестьян. Период ее создания начинается ноябрем 1875 г., когда композитор начал обдумывать ее концепцию, и заканчивается 29 февраля следующего года, когда был вчерне закончен эскиз всей оперы (который Сметана, как правило не дорабатывал детально вплоть до самого окончания произведения, дописываемого уже прямо в партитуре). Инструментовка первого действия начата в феврале и закончена 27 апреля 1876 г., второе действие закончено 29 июля уже в Ябленицах, где 31 авг. 1878 г. была завершена и партитура увертюры, а следовательно, и всей оперы.

Опера «Поцелуй» была первым произведением Сметаны, возникшим после катастрофически постигшей композитора глухоты (в окт. 1874 г.). Успешная премьера оперы 7 ноября в пражском Временном театре под управлением Адольфа Чеха и в постановке Эдмунда Хваловского, и еще больший успех оперы неделю спустя в бенефис композитора были для общества убедительным доказательством того, что удар судьбы ни в малейшей степени не ослабил творческую мощь Сметаны в самой дорогой для него области, обогатившейся именно оперой «Поцелуй», одним из наиболее впечатляющих и характерных его сценических произведений.

Текст Элишки Красногорской, составленный по одноименному рассказу Каролины Светлой, был в то время необычайно близок натуре композитора и его тогдашнему внутреннему состоянию, растрявленному про-

шедшими и вновь и вновь возобновляющимися ударами судьбы. Речь идет о лирической, интимной драме двух упрямых влюбленных долго искающих и ищащих дорогу друг к другу; сюжет внешне простой, но богатый сложными переходами чувств и их нюансами, которые переживают центральные персонажи и широкий диапазон которых мог раскрыть только блестящий драматург с таким замечательным проникновением и мастерством, не нарушив при этом основной простоты и народности фабулы, сюжет, увлекающий чистым очарованием и страстью своих лирических сцен, своими балладическими моментами и таинственным серым полумраком лесных картин.

Эта лиричность, горячность чувств в сюжете вызвала свой, совершенно особый тонкий, интимный дух музыки, так резко отличающейся от сверкающей, полной дневного света музыки «Проданной невесты».

Картиной этой страсти, выражением ее служит увертюра, простая, лишенная патетики, самым тесным образом связанная с выразительной и тематической стороны с оперой. В увертюре используется тематический материал оперы, исключая разве главное тематическое зерно Allegro (такт 36 и далее), отвечающее, однако, по стилю духу остальной музыки оперы (например, ее последнему явлению), так что и при отсутствии прямого цитирования она полностью сохраняет стильное единство произведения, к чему Сметана особенно стремился (письмо А. Чеху от 19 февр. 1877).

Увертюра начинается темой, характеризующей в опере Вендулку и любовь обоих помолвленных; естественно, как часть свободного вступления следует за ней тема спокойного дуэта Томша и Лукаша из 2 действия, тема, на основе которой и самом заключении оперы развернется сметановский оптимистический хор *Примирились упрямцы...* В собственно сонатном Allegro тема вступления к увертюре широко разработана в качестве побочной темы; здесь же появляется напоминание таинственного хора контрабандистов из второго действия (особенно такты 112 и т. д.); нарастающий музыкальный поток выливается в насмешливую польку (такты 142 и далее), являющуюся в опере вершиной драматического конфликта. Со 173 такта увертюры следует в широком проведении заключительная сцена оперы, от примирения разошедшихся влюбленных по упомянутый выше финал хора крестьян, комментирующих счастливую развязку.

Исмотря на отдельные, легко обнаруживаемые связи с оперой, мы не найдем в ее увертюре какое — либо преждевременное музыкальное раскрытие конфликта, или постепенное следование действию или развитию чувств героев, как они развернутся затем перед нами на сцене. Это не явилось целью Сметаны, да композитор и не рассматривал таким образом

функции оперной увертюры. Сметана видел в ней средство сосредоточить внимание слушателей, соответственно настроить и подготовить их к последующему действию. И так, необходимо признать, что в увертюре к опере «Поцелуй» композитору удалось выразительно раскрыть тот покоряющий мир лирики, который так необычайно характерен для его самого взволнованного и самого нежного сценического произведения.

Перевод Л. Лазаревой

Франтишек Бартеш

DER KUSS, nach der „Verkauften Braut“ die zweite Oper aus dem Dorfleben von Bedřich Smetana (2. III. 1824—12. V. 1884), wurde von Oktober 1875, als der Komponist sich die Anlage des Werkes zurechtzulegen begann, bis zum 29. Februar des folgenden Jahres geschaffen. An diesem Tage hatte er die Skizze beendet, die er in der Regel nicht bis zum Schluß des Werkes im Detail auszuarbeiten, sondern schon direkt in die Partitur zu übertragen pflegte. Die Instrumentierung des ersten Aktes wurde im Februar begonnen und am 27. April 1876 beendet, der zweite Akt am 29. Juli, bereits in Jabkenice zu Ende geschrieben, wo am 31. August 1876 auch die Partitur der Ouvertüre und damit die ganze Oper fertiggestellt wurde.

„Der Kuß“ war das erste Opernwerk, das Smetana nach der Katastrophe schuf, die ihn durch den Verlust des Gehörs betroffen hatte. Die Premiere der Oper fand am 7. November 1876 im Prager Interimstheater unter der Leitung von Adolf Čech und in der Regie Edmund Chvalkovský statt und hatte einen sehr großen Erfolg, der sich bei der eine Woche später abgehaltenen Benefizvorstellung noch steigerte und auch nach außen hin einen schlagenden Beweis dafür abgab, daß der schwere Schicksalsschlag Smetanas Schöpferkraft auch auf seinem ureigenen Gebiet des Musikdramas nicht im mindesten zu schwächen vermochte. Denn gerade durch den „Kuß“ wurde sein dramatisches Oeuvre um eines seiner anmutigsten und charakteristischesten Bühnenwerke bereichert.

Der aus der gleichnamigen Erzählung von Karolina Světlá geschöpfte Text der Librettistin Smetanas Eliška Krásnohorská kam auch diesmal dem Naturell und der damaligen, durch die unaufhörlichen, immer wieder von neuem auf ihn eindringenden Schicksalsschläge zutiefst erschütterten Seelenverfassung des Komponisten besonders entgegen. Es handelt sich um ein lyrisches, intimes Drama zweier starrsinniger Liebesleute, die lange den Weg zueinander gesucht haben und suchen, also um ein scheinbar schlichtes Thema, reich jedoch an Kompliziertheit der Gefühlsschwankungen, denen die Hauptfiguren unterworfen sind, und überreich auch an Nuancen, deren weite Skala nur ein vollkommener Dramatiker mit so vollendetem Gelingen und solcher Meisterschaft realisieren konnte, ohne dabei der ursprünglichen Schlichtheit und Volkstümlichkeit der Fabel Abbruch zu tun; ein Textvorwurf, der durch

den reinen Zauber und die Innigkeit seiner lyrischen Szenen, durch die balladischen Elemente und das geheimnisvolle Halbkunkel seiner Waldbilder ans Herz greift.

Dieser betonte Lyrismus und die Gefühlsinnigkeit des Textvorwurfs verlieh nun eben seinen ganz besonderen, traulich ansprechenden Charakter auch der Musik, die so grundverschieden ist von jener der strahlenden, in vollem Tageslicht sich entfaltenden „Verkauften Braut“.

Und ein Widerschein dieser Verinnerlichung, dieses Traulich-Heimischen erfüllt auch die *Ouvertüre* zu diesem Werk, die einfach, unpathetisch, im Ausdruck und thematisch aufs engste mit der Musik der eigentlichen Oper verknüpft ist. Sie verwendet beinahe ständig deren motivisches Material, bis vielleicht auf den hauptsächlichen motivischen Kern des Allegros (T. 36 u. w.), das im Stil allerdings so vollkommen dem Geist der übrigen Musik der Oper entspricht (z. B. deren vorletztem Auftritt), daß es — ohne ein direktes Zitat zu sein — auch hier die Stileinheit des Werkes voll bestätigt, worauf sich Smetana mit Recht so viel zugutetat (Brief an Ad. Čech vom 19. Februar 1877).

Die Ouvertüre fängt mit einem Motiv an, das im Verlauf des Werkes die Figur der Wendulka, aber auch die Liebe der beiden Verlobten charakterisiert; unmittelbar daran, aber immer noch als Teil der langsamem Introduktion, knüpft das Motiv des beschwichtigenden Duetts des Tomeš und Lukáš aus dem II. Akt an, ein Motiv, über dem sich ganz zum Schluß der Oper der echt Smetanasche, optimistische Chor *Geschwunden ist der Trotz* wölbt.

In dem eigentlichen, sonatenmäßigen *Allegro* wird das Einleitungsmotiv der Ouvertüre als Nebengedanke breiter ausgeführt, auch fehlt nicht ein Anklang an den geheimnisvollen Schmugglerchor aus dem II. Akt (bes. T. 112 u. flgd.); der sich steigernde Strom der Musik mündet dann in die die Liebhaber verlachende Polka, die in der Oper den dramatischen Konflikt zum Höhepunkt bringt. Vom 173. Takt der Ouvertüre an tritt in breiterer Durchführung die Schlußszene der Oper ein, von dem gütlich zuredenden Versöhnungsversuch der entzweiten Liebenden bis zu dem bereits erwähnten, die glückliche Lösung der Verwirrung kommentierenden Schlußchor der Landleute.

Trotz allen einzelnen, leicht festzustellenden musikalischen Zusammenhängen mit der Oper wollen wir in der Ouvertüre doch nicht irgend eine vorwegnehmende musikalische Darstellung und fortlaufende Verfolgung einer zusammenhängenden Handlung oder einer zusammenhängenden Gefühlsentwicklung suchen, wie sie sich dann unmittelbar vor uns auf der Bühne abspielen sollen. Dies war nicht Smetanas Absicht und darin erblickte er auch nicht die wahre Bestimmung einer Opern-Ouvertüre. Er sah sie vielmehr als ein Mittel an, das dazu dient, die Aufnahmsbereitschaft des Zuhörers zu konzentrieren, sie gefühls- und stimmungsmäßig anzuregen und auf das, was sich abspielen soll, vorzubereiten. Man muß bekennen,

daß es Smetana in der Ouvertüre zum „Kuß“ in vollendeter Weise gelungen ist, jene anmutige lyrische Welt musikalisch zu antizipieren, die in so persönlich-eigener Weise sein innigstes, rührendstes Bühnenwerk kennzeichnet.

Überetzt von I. Turnovská

František Bartoš

THE KISS, after The Bartered Bride the second opera by *Bedřich Smetana* (2. III. 1824—12. V. 1884) with a country setting, arose between November, 1875, when the composer began to outline the general conception, and February 29th, of the following year, when the rough sketch of the opera was completed, the detailed working-out of which Smetana, as was his habit, left to the very end and incorporated straight into the score. The instrumentation of the first act was begun in February and completed on March 27th, 1876; the second act was finished on July 29th, at Jabkenice, where, with the scoring of the overture, the whole opera was completed.

The Kiss was the first operatic work to be composed after the catastrophe of Smetana's loss of hearing (October, 1874), but the successful première of the opera, on November 7th 1878, at the Interim Theatre in Prague, conducted by Adolf Čech and directed by Edmund Chvalovský, and its still warmer reception a week later, at a benefit concert for the composer, were the gratifying proof that the fateful blow had not impaired Smetana's creative powers in the smallest degree, even in his own particular domain of dramatic music, for, with The Kiss, he added to it one of the most charming and characteristic of his musical works for the stage.

The libretto, which is by *Eliška Krásnohorská* and is based on the story of the same title by *Karolina Světlá*, was again thoroughly congenial to the composer's temperament, and sympathetically keyed to emotional sensibilities still raw from the blows which he had suffered in such quick succession. It is a lyrical and intimate drama of two obstinate lovers, whose happy union is long delayed by a series of misunderstandings. It is, to all appearance, a simple theme, but one rich in complex emotional transitions and nuances and embracing so wide and finely graded a scale as only a composer with exceptional dramatic sense could compass with such subtle and masterly effect, without marring the basic simplicity and folk character of the story, whose appeal is in the pure magic and ardour of its lyrical scenes, its ballad elements and the suggestive half-light of its woodland settings.

The lyrical emphasis and the emotional tension of the theme give to the music a special and warmly intimate character, very different from the music of The Bartered Bride, which shines and sparkles in the bright light of day.

The key to the mood of the work is immediately supplied by the overture which is simple and without pathos, and, in expression and choice of thematic material

closely related to the main body of the music. It makes constant use of later motifs the only exception being, perhaps, the thematic core of the Allegro (bar 36 and foll.), which, however, conforms so perfectly in style to the spirit of the rest of the opera (especially the music of the last scene but one), that though not an actual citation, it only confirms the stylistic unity of the work, the importance of which Smetana so rightly stressed (see letter to Adolf Čech, dated Feb. 19th, 1877).

The overture opens with a motif which is associated in the course of the work with Vendulka, but also serves as the motif of love; following it, but still forming a part of the more or less free introduction, is the motif of the soothingly conciliatory duet sung by Tomeš and Lukáš in Act II, a motif elaborated at the very close of the opera in the typically Smetana optimism of the chorus, *Smířily se vzdory...* In a sonata-form Allegro, the opening motif of the overture is worked out more fully as a subordinate idea, nor is there wanting an illusion to the mysterious chorus of the smugglers from Act II (esp. bar 112 and foll.), the mounting musical stream then opening into a mocking polka (bar 142 and foll.) which, in the opera, marks the culmination of the dramatic conflict. From bar 173, the overture previews more fully the last scene of the opera, where the reconciliation of the lovers is effected not without mutual reproaches, and ends with the above-mentioned chorus, in which the villagers comment the happy disentanglement of the plot.

In spite of the various easily recognizable musical connections with the opera, we must not expect to find in the overture any preliminary musical résumé or description of the successive phases of the action, nor even a connected forecast of the emotional development, as it will then be presented on the stage. That was not Smetana's intention, and that was not his idea of the function of an operatic overture. He looked upon the overture as a means of concentrating the attention of the audience and of making them emotionally receptive for what was to come. And certainly there is no denying that in the overture to *The Kiss* he is completely successful in anticipating that charming lyrical world which is the setting for his most warmly human and emotionally spontaneous musical drama.

Translated by R. Finlayson-Samsour

František Bartoš

LE BAISER, deuxième (après la „Prodaná nevěsta“ — la Fiancée vendue) opéra villageois de *Bedřich Smetana* (2. 3. 1824—12. 5. 1884), est né entre le mois de novembre 1875, où le compositeur commença d'en méditer la conception, et le 29 février de l'année suivante où se trouva sommairement terminée l'ébauche de l'opéra (Smetana, par principe, n'écrivant pas, même jusqu'à l'achèvement de l'ouvrage, la forme définitive détaillée, qu'il mettait seulement directement dans la partition complète de l'opéra). L'orchestration du premier acte, commencée en

février, fut terminée le 27 avril 1876; le second acte fut achevé le 29 juillet, déjà dans la retraite de Jabkenice, où le 31 août 1876 Smetana finit d'écrire la partition de l'Ouverture et, par conséquent, de l'opéra tout entier.

Le Baiser était le premier drame lyrique écrit après la catastrophe de la surdité de Smetana (survenue en octobre 1874). La première, qui eut lieu le 7 novembre 1876 au Théâtre Provisoire de Prague avec Adolf Čech comme directeur de la musique et Edmund Chvalovský comme directeur de la scène, première couronnée d'un succès éclatant qui augmenta encore huit jours après, à l'occasion de la reprise donnée au bénéfice du compositeur, fut un témoignage triomphal du fait que le coup de la destinée n'avait pu — tant s'en fallait — affaiblir la puissance créatrice de Smetana même dans le domaine qui était le sien, celui du théâtre lyrique et qui, au contraire, fut enrichi, avec le Baiser, d'une de ses œuvres scéniques les plus charmantes et les plus caractéristiques.

Le livret d'*Eliška Krásnorská*, tiré d'un conte du même nom de *Karolina Světlá*, allait une fois de plus au-devant du naturel de l'auteur de la musique et de ses dispositions sentimentales d'alors, ulcéré qu'il était des coups récemment éprouvés et sans cesse renouvelés. Il s'agit ici de l'intime drame lyrique d'un couple de jeunes amants entêtés, cherchant longtemps et avec persévérance le juste chemin de leur union; sujet apparemment simple, mais riche par la complexité des péripéties et des nuances sentimentales que traversent les deux principaux personnages et dont seul un dramaturge consommé pouvait rendre l'échelle fort étendue avec une maîtrise et un succès parfaits et sans porter atteinte à la simplicité foncière et à la nature populaire de la fable, ni au sujet ravissant par le charme candide et par l'ardeur des scènes lyriques, par les éléments de ballade et par le clair-obscur mystérieux de ses tableaux sylvestres.

Le lyrisme accentué, la ferveur passionnée du sujet devaient donner naturellement un cachet tout spécial d'intimité touchante à la musique de l'opéra, absolument différente de celle de la Fiancée vendue, toute étincelante et qui se déroule dans la pleine lumière du jour.

Cette ardeur et cette intimité du sentiment se reflètent également dans l'Ouverture de l'opéra, simple, dénuée de pathétique et qui se rattache on ne peut plus étroitement par son expression générale et par ses motifs à l'opéra lui-même. Elle en utilise presque incessamment le matériel de motifs, à l'exception, peut-être, du principal thème de l'Allegro (mes. 36 et suiv.), qui néanmoins répond, quant au style, à l'esprit du reste de l'ouvrage (p. ex. dans son avant-dernière scène), de sorte que sans être une citation directe, il ne fait que confirmer l'unité du style de l'opéra, unité dont Smetana lui-même, et à juste titre, faisait grand cas (voir p. ex. sa lettre à Adolf Čech, du 19 février 1877).

L'Ouverture commence par le motif qui, dans le cours de l'œuvre, caractérise le personnage de Vendulka mais qui, en même temps, représente l'amour des deux

fiancés. Suit immédiatement, mais toujours faisant partie de l'introduction au mouvement lent, le motif du duo (au second acte) de Tomeš tâchant de rassurer Lukáš, motif sur lequel s'épanouira, à la fin même de l'opéra, le choeur final optimiste, bien dans la façon de Smetana *Smířily se vzdory* (Les dépits se sont raccomodés). Dans l'Allegro, écrit dans la forme de la sonate, le motif initial de l'Ouverture est développé plus amplement comme second motif; on retrouve ensuite une allusion au choeur mystérieux des contrebandiers du second acte (surtout dans la mes. 112 et suiv.). La gradation successive du courant musical aboutit à la Polka goguenarde (mes. 142 et suiv.) qui, dans l'opéra, constitue le point culminant du conflit dramatique. A partir de la mes. 173 de l'ouverture, la scène finale de l'opéra est reprise d'une façon plus développée, depuis la réconciliation des deux amoureux brouillés jusqu'au choeur final des villageois mentionné plus haut, commentant l'heureux dénouement de l'imbroglio.

Malgré toutes ses connexités musicales, nombreuses et faciles à constater, avec le corps de l'opéra, ne cherchons pas dans l'Ouverture une expression préalable ni une peinture suivie et ordonnée de l'action ou de l'évolution des sentiments qui devront se dérouler ensuite sur la scène sous nos yeux. Tel n'était pas le dessein de Smetana, lequel ne concevait point en ce sens la fonction d'une ouverture d'opéra. Il n'y voyait qu'un moyen de concentrer la perception de l'auditeur et de préparer ses dispositions sentimentales à l'observation de ce qui va se passer. Et il faut avouer que dans l'Ouverture de la „Hubička“, il a réussi à anticiper avec une parfaite force expressive sur ce monde lyrique charmant qui se trouve représenté d'une façon si personnelle dans les plus ardent et le plus touchant de ses ouvrages scéniques.

Traduit par Dr. J. Fiala

František Bartoš

Durata cca 6'

Orchestra: Flauto piccolo — Flauti I, II — Oboi I, II — Clarinetti I, II — Fagotti I, II — Corni I, II, III, IV — Trombe I, II — Tromboni I, II, III — Timpani — Triangolo — Archi

H U B I Č K A
Ouvertura

BEDŘICH SMĚTANA

(1824—1884)

Moderato assai

Flauto piccolo

Flauti I. II.

Oboi I. II.

Clarinetti I. II. C

Fagotti I. II.

I. II. D

Corni

III. IV. D

Trombe I. II. D

I. II.

Tromboni

III.

Timpani D, A

Triangolo

I. Violini

II.

Viole

I. Violoncelli

II.

Contrabassi

L'istesso tempo

10

Fl. picc.

Fl. I. II.

Ob. I. II.

Cl. I. II. C
a²
p dolce espress.
p dolce espress.

Fag. I. II.
p

I. II. D

Cor.

III. IV. D
p

Trbe I. II. D

I. II.

Tribni

III.

Timp. D, A

Trgl.

L'istesso tempo

I. Viol.

II.

Vle
p dolce espress.

I. Vle.
p dolce espress.

II.

Cb.
p

Fl. picc. 15
 Fl. II.
 Ob. I. III.
 Cl. I. II. C a2
 Fag. I. II. 20
 I. II. D
 Cor.
 III. IV. D
 Trba. I. II. D
 I. II.
 Trbni
 III.
 Timp. D, A
 Trgl.

I. Viol.
 II.
 Vle
 I. Vlc.
 II.
 Cb.

25

Fl. picc.

Fl. I. II.

Ob. I. II.

Cl. I. II. C.

Fag. I. III.

I. II. D.

Cor.

III. IV. D.

Tuba I. II. D.

I. II.

Tromb. III.

Timpan. D, A

Trgl.

I. Viol.

II.

Vla

I. Vlc.

II.

Cb.

Fl. picc. 80

Fl. L.II. a² cresc.

Ob. I. II. cresc.

Ct. I. II. C cresc.

Fag. I. II. cresc.

I. III. D

Cor. cresc.

III. IV. D cresc.

Trba I. III. D

I. II. Trbni

III.

Timp. D. A

Trgl.

I. Viol. cresc.

II. cresc.

Vlc. cresc.

I. Vlc. cresc.

II. cresc.

Cb. cresc.

muta in F

A muta in B

Allegro (♩=♩)

I. II. F {
Cor.
III. IV. D {

Trbe I. II. D {

I. II. {
Trbni
III. {

Timpani, D, B

Trgl.

The score consists of two staves. The top staff is for the timpani, showing a bass clef, a '2' indicating 2/4 time, and a dynamic marking of 'ff'. It has four measures, each consisting of a single note followed by a dash. The bottom staff is for the triangle, showing a treble clef and a '2' indicating 2/4 time. It also has four measures, each consisting of a single note followed by a dash.

Allegro ($\text{♩} = \text{o}$)

I. *p* *f sf* *p* *f sf* *p* *f sf* *cresc.*
 Viol.
 II. *p* *f sf* *p* *f sf* *p* *f sf* *cresc.*
 Vle *p* *f sf* *p* *f sf* *p* *f sf* *cresc.*
 I. *p* *f sf* *p* *f sf* *p* *f sf* *cresc.*
 Vlc.
 II. *p* *f sf* *p* *f sf* *p* *f sf* *cresc.*
 Cb. *p* *f sf* *p* *f sf* *p* *f sf* *cresc.*

Fl. picc.

Fl. I. II.

Ob. I. II.

Ct. I. II. C

Fag. I. II.

I. II. F

Cor.

III. IV. D

Frbe I. II. D

I. II.

Trbni

III.

Timp. D, B

Trgl.

I.

Viol.

II.

Vle

I.

Vlc.

II.

Cb.

45

46

Fl. picc. { 50

Fl. I. II. *p* *f* *f* *p* *f* *f* *cresc.*

Ob. I. II. - - - - *f* *f* *cresc.*

Cl. I. II. C. *p* *f* *f* *p* *f* *f* *cresc.*

Fag. I. III. *p* *f* *f* *p* *f* *f* *cresc.*

I. II. F. - - - - - - -

Cor. - - - - - - -

III. IV. D. - - - - - - -

Trb. I. III. D. - - - - - - -

I. II. - - - - - - -

Trbni. - - - - - - -

III. - - - - - - -

Timp. D, B. - - - - - - -

Trgl. - - - - - - -

I. Viol. *p* *f* *f* *p* *f* *f* *cresc.*

II. *p* *f* *f* *p* *f* *f* *cresc.*

Vle. *p* *f* *f* *p* *f* *f* *sf cresc.*

I. Vlc. *p* *f* *f* *p* *f* *f* *sf cresc.*

II. *p* *f* *f* *p* *f* *f* *sf cresc.*

Cb. *p* *f* *f* *p* *f* *f* *sf cresc.*

60

Fl. picc. {

Fl. I. II. { *pianissimo*

Ob. I. II. { *pianissimo*

Ct. I. II. C { *pianissimo*

Fag. I. III. { *pianissimo*

I. II. F {

Cor. {

III. IV. D {

Trbe I. II. D {

L. II. {

Trbni {

III. {

Timp. D, B {

Trgl. {

I. Viol. { *pianissimo*

II. Viol. { *pianissimo*

Vlc. { *pianissimo*

I. Vlc. { *pianissimo*

II. Vlc. { *pianissimo*

Cb. { *pianissimo*

Fl. picc. 65

Fl. I. II. 70

Ob. I. II. 75

Cl. I. II. C.

Fag. I. II. (p)

I. II. F. (sf)

Cor. (sf)

III. IV. D. (sf)

Trbte I. II. D.

I. III. (sf)

Trbni (sf)

III. (sf)

Tim. D, B. (sf) B mutta in A

Trgl.

I. Viol. (p) dolce

II. (p) dolce

Vle. (p) dolce

I. Vle. (p) dolce

II. (p)

Cb. (p)

80

Fl. picc.

Fl. I. II.

Ob. I. II.

Cl. I. II. C

Fag. I. II.

L. II. F

Cor.

III. IV. D

Trbe I. II. D

I. II.

Trbnii

III.

Timp. D, A

Trgl.

I.

Viol.

II.

Vle

I.

Vlc.

II.

Cb.

85

mata in D

Fl. picc. 90 a2
Fl. I. II. dim.
Ob. I. II. dim.
Cl. I. II. C dim.
Fag. I. II. dim.

I. II. D
Cor.
III. IV. D

Trbe I. II. D

I. II.
Trbni
III.

Timp. D, A

Trgl.

I. Viol. dim.
II. dim.
Vle dim.
I. Vlc. dim.
II. dim.
Cb. dim.

100

Musical score page 14, rehearsal mark a2. The score includes parts for Flute (picc., I. II., II. III.), Clarinet (I. II. C., II. III.), Bassoon (I. II. D., II. III., III. IV. D.), Trombone (I. II. D.), Tuba (II. III.), and Cello (I. II.). The instrumentation is as follows:

- Flute (picc.):** Playing eighth-note patterns.
- Flute (I. II.):** Playing eighth-note patterns.
- Flute (II. III.):** Playing eighth-note patterns.
- Clarinet (I. II. C.):** Playing eighth-note patterns.
- Clarinet (II. III.):** Playing eighth-note patterns.
- Bassoon (I. II. D.):** Playing eighth-note patterns.
- Bassoon (II. III.):** Playing eighth-note patterns.
- Bassoon (III. IV. D.):** Playing eighth-note patterns.
- Trombone (I. II. D.):** Playing eighth-note patterns.
- Tuba (II. III.):** Playing eighth-note patterns.
- Cello (I. II.):** Playing eighth-note patterns.
- Cello (II.):** Playing eighth-note patterns.
- Cello (III.):** Playing eighth-note patterns.
- Timpani (D, A):** Playing eighth-note patterns.
- Triangle (Trgl.):** Playing eighth-note patterns.
- Violin (I.):** Playing eighth-note patterns.
- Violin (II.):** Playing eighth-note patterns.
- Violoncello (I.):** Playing eighth-note patterns.
- Violoncello (II.):** Playing eighth-note patterns.
- Cello (Cb.):** Playing eighth-note patterns.

Dynamic markings: *p*, *pp*.

105

Fl. picc.

Fl. I. II.

Ob. I. II.

Cl. L. II. C.

Fag. I. II.

I. II. D.

Cor.

III. IV. D.

Trbce I. II. D.

I. II.

Trbn

III.

Timp. D, A.

Trgl.

I. Viol.

II. Viol.

Vle

I. Vlc.

II. Vlc.

Cb.

poco marc.

sfp

poco marc.

Fl. picc. {

Fl. I. II. { a²

Ob. I. II. { p == dim.

Cl. I. II. C { /p == dim.

Fag. I. II. { dim.

I. II. D { dim.

Cor. {

III. IV. D {

Trb. I. II. D {

L. II. {

Trbni {

III. {

Tim. D, A {

Tigl. {

I. { dim.

II. { dim.

Vlc. { dim.

I. Vlc. { poco marc.

II. { dim.

G. b. { dim.

120

Fl. picc. |

Fl. I. II. |

Ob. I. III. | (p)

Cl. I. II. C. |

Fag. I. II. | a²

 | più p

I. II. D. |

Cor. | (p)

III. IV. D. | p

Trbe I. II. D. |

LII. |

Trbni |

III. |

Timp. D, A. |

Trgl. |

I. Viol. |

II. |

Vle. | più p

I. Vlc. |

II. |

Cb. |

125

130

Fl. picc.

Fl. I. II. *p cresc.*

Ob. I. II.

Cl. I. II. C. *p cresc.*
p cresc.

Fag. I. III. *cresc.* *p* *cresc.*

I. II. D.

Cor.

III. IV. D. *p* *p* *cresc.*

Trba I. II. D.

I. II.

Trbni

III.

Timp. D, A

Trgl.

I. *cresc.*

Viol. *cresc.*

II. *cresc.*

Vle *cresc.*

I. *cresc.* *p*

Vlc. *cresc.*

II. *cresc.* *p*

Cb. *cresc.* *p* *cresc.*

185

Fl. picc.
 Fl. I. II.
 Ob. I. II.
 Cl. I. II. C
 Fag. I. II.
 I. II. D
 Cor.
 III. IV. D
 'rbe I. II. D
 I. III.
 Trbni
 III.
 Timp. D, A.
 Trgl.

I.
 II.
 Vle
 I.
 Vlc.
 II.
 Cb.

L'istesso tempo

20

L'istesso tempo

140

Fl. picc.

Fl. I. II.

Ob. I. II.

Ci. I. II. C

Fag. I. II.

I. II. D

Cor.

III. IV. D

Trbe I. II. D

I. II.

Trbni

III.

Tim. D. A

Trgl.

I.

Viol.

II.

Vle

I.

Vlc.

II.

Cb.

145

Fl. picc.

Fl. III.

Ob. II.

Ct. II. C

Fag. I. II.

I. II. D

Cor.

III. IV. D

Trbe I. II. D

I. III.

Trbnr.

III.

Timp. D, A

Trgl.

I.

Viol.

II.

Vle

I.

Vlc.

II.

Cb.

150

Fl. picc.

Fl. I. II.

Ob. I. II.

Cl. I. II. C

Fag. I. II.

I. II. D

Cor.

III. IV. D

Trbe I. II. D

I. II.

Tribni

III.

Timp. D, A

Trgl.

I.

Viol.

II.

Vle

I.

Vlc.

II.

Cb.

Fl. picc. 160

Fl. I. II. 165

Ob. I. II. 170

Cl. I. II. C.

Fag. I. II. *p*

I. II. D.

Cor. *p*

III. IV. D.

Trbe I. II. D.

L. II.

Trbni

III.

Timp. D, A

Trgl.

I. Viol.

II.

Vle

I. Vlc.

II.

Cb.

Moderato

175

Fl. picc.

Fl. III.

Ob. I. II.

Cl. I. II. C.

Fag. I. II.

I. II. D.

Cor.

III. IV. D.

Trbe I. II. D.

L. II.

Trbnii

III.

Timp. D, A.

Trgl.

Moderato

I. Viol.

II. Viol.

Vle

I. Vlc.

II. Vlc.

Cb.

180

Fl.picc.

Fl.III.

Ob.II.

Cl. I. II.C

Fag. I. II.

I.II.D

Cor.

III.IV.D

Frbe.I.II.D

L.II.

Trbni

III.

Timp.D,A

Trgl.

I.

Viol.

II.

Vle

I.

Vlc.

II.

Cb.

185

Fl. picc.

Fl. II.

Ob. II.

Cresc.

Cl. I. II. C

Cresc.

Fag. I. II.

Cresc.

I. II. D

Cor.

p

(p)

III. IV. D

(mp)

Trbe I. II. D

T. II.

Trbni

III.

Timp. D, A

p

cresc.

Trgl.

I.

Viol.

Cresc.

II.

Cresc.

Vle

Cresc.

I.

Vlc.

cresc.

II.

cresc.

Cb.

cresc.

190

Fl. pico.

Fl. II.

Ob. II.

Cl. II.C

Fag. I. II.

I. II. D

Cor.

III. IV. D

Trba. I. II. D

LII.

Trbni

III.

Timp. D, A

Trgl.

I.

Viol.

II.

Vle

I.

Vlc.

II.

Cb.

molto cresc.

molto cresc.

molto cresc.

p

molto cresc.

Fl. picc. *p cresc.*
Fl. I. II.
Ob. I. II.
Cl. I. II. C
Fag. I. II.

I. II. D
Cor.
III. IV. D

Trbe I. II. D
(mf) f

I. II.
Trbni
III.

Timp. D, A
Trgl.

J.
Viol.
II.
Vle
I.
Vlc.
II.
Cb.

Maestoso 200

Fl. picc.
Fl. I. II.
Ob. I. II.
Cl. I. II. C
Fag. I. II.

ff

ff

ff

ff

ff

I. II. D
Cor.
III. IV. D
Trbe I. II. D
I. II.
Trbni
III.

ff

ff

ff

ff

Timp. D, A
Trgl.

ff

ff

Maestoso

I.
Viol.
II.
Vle
I.
Vlc.
II.
Cb.

ff

Allegro moderato

205

Fl. picc. *sf* *sf* *sf cresc.*

Fl. I. II. *a2* *sf* *sf* *sf cresc.*

Ob. I. II. *sf* *sf* *sf cresc.*

Ct. I. II. C. *sf* *sf* *sf cresc.*

Fag. I. III. *sf* *sf* *sf cresc.*

I. II. D. *sf* *sf cresc.*

Cor. *sf* *sf cresc.*

III. IV. D. *sf cresc.*

Trb. I. II. D. *sf* *sf cresc.*

I. II. *sf* *sf cresc.*

Trbni. *sf* *sf cresc.*

III. *sf* *sf cresc.*

Tim. D. A. *sf* *sf*

Trgl. *sf* *sf*

Allegro moderato

I. *sf* *sf cresc.*

Viol. *sf* *sf cresc.*

II. *sf* *sf cresc.*

Vle. *sf* *sf cresc.*

I. *sf* *sf cresc.*

Vlc. *sf* *sf cresc.*

II. *sf* *sf cresc.*

Cb. *sf* *sf cresc.*

Fl. picc. 210
 Fl. I. II.
 Ob. I. II.
 Cl. I. II. C.
 Fag. I. II.

I. II. D
 Cor.
 III. IV. D

Trbe I. II. D
 I. II.
 Trbni
 III.

Timp. D, A
 Trgl.

I. Viol.
 II.
 Vle
 I. Vlo.
 II.
 Cb.

773955

220

Fl. picc.

Fl. I. II.

Ob. I. II.

Cl. I. II. C.

Fag. I. II.

I. II. D.

Cor.

III. IV. D.

Tuba I. II. D.

I. II.

Tubn.

III.

Timp. D. A.

Trgl.

I.

Viol.

II.

Vle.

I.

Vlc.

II.

Cb.

VYDAVATELSKÁ ZPRÁVA

PRAMENY:

a) Autograf Smetanovy partitury, z pozůstalostiskladatelovy, dnes v Museu Bedřicha Smetany v Praze. Ouvertura, která vznikla samostatně po dokončení opery, je vevázána na začátku prvého svazku autografu partitury, obsahujícího prvé jednání (MBS, inv. č. 835 a, sign. Tr. IV/1). Autograf ouvertury má celkem 18 listů partiturového papíru formátu 315 : 253 mm. Prvý list o 24 notových řádcích (téhož druhu jako papír, na němž je napsáno I. jednání) má na prvé stránce titul: OUVERTURA / k prostorodní zpívohle / „HUBIČKA“ / od / BEDŘICHA SMETANY /, druhá stránka je prázdná. Na dalších 17 listech (34 stránkách) o 22 notových řádcích je notový zápis ouvertury. Tepře tyto stránky jsou paginovány 1—34 a to většinou způsobem obvyklým Smetany, který čísloval zpravidla první a čtvrtou stránku každého dvojlistu. První stránka notového zápisu má záhlavi: OUVERTURE / Předehra k prostorodní zpívohle HUBIČKA /. Na str. 34 za ukončeným notovým zápisem kolmo vzhůru: Dne 31. srpna ve čtvrtek v Jabke-nicích 1876.

b) Autograf Smetanovy klavírní úpravy opery, dnes ve sbírkách hudebního oddělení Národního muzea v Praze, sign. II. C 169. Z úhrnu 104 listů dvanáctirokového notového papíru podélného formátu 245 : 315 mm, zahrnuje ouverturu listy 4—8, jež jsou samostatně stránkovány 1—10, se záhlavím na 1. stránce: OUVERTURA.

Jako prameny nebylo užito tištěného znění této klavírní úpravy, byť i byla vydána za života skladatele, v rámci 1880 nákladem Fr. A. Urbánka (ed. č. 156). Je dostatek důkazu — na pf. Smetanu dopis nakladatele ze dne 14. července 1880 — že autor jeho korekturu neprováděl (byla svěřena Karlu Kovařovicovi) a autentičnost tohoto tisku je tedy pro naše ediční účely při nejmenším sporná.

Naše vydání je separátním změněným přetiskem z partitury Hubičky, jež vyšla jako III. svazek Stu- dijního vydání děl B. Smetany (Societas Bedřicha Smetany v Praze, 1942). Notový text byl podle skla- datelových autografií znovu revidován, odchylinky pramenné jsou uvedeny v připojených vydavatelských poznámkách („Annotationi“).

ZKRATKY:

A — autograf Smetanovy partitury

Po — autograf Smetanovy úpravy pro klavír na 2 ruce

SN — naše vydání MBS a SNKLHU

[!] — přepsání v autografu

Velká arabská číslice označuje takt, připojená k ní malá číslice označuje příslušnou notu v taktu; pomlky se nepočítají.

Vše, co je v notovém textu uvedeno v hranatých závorkách, je přidáno vydavateli.

СПРАВКА ОТ ИЗДАТЕЛЬСТВА

ИСТОЧНИКИ:

а) Рукопись партитуры Сметаны из архива композитора находится в настоящее время в Музее Бедржиха Сметаны в Праге. Увертюра, возникшая отдельно после завершения оперы, помещена в начале первой части рукописи партитуры, содержащей первое действие (MBS, inv. č. 835a, sign. Tr. IV/1). Рукопись партитуры содержит в целом 18 листов партитурной бумаги, формата 315:253. Первый лист в 24 нотные строчки (на такой же бумаге написано первое действие) имеет на первой странице заглавие: Ouverture / к народной опере / ПОЦЕЛУЙ / Б. СМЕТАНЕ /. Вторая страница пустая. На следующих 17 листах (34 стр.) с 22 нотными строчками на каждой, записана вся увертюра. Эти страницы пронумерованы 1—34, в большинстве случаев привычным для Сметаны способом, ставившим номер страницы на первой и четвертой страницах каждого двойного листа. Первая страница нотной записи имеет заголовок: Ouverture / Увертюра к народной опере ПОЦЕЛУЙ /. На 34 стр. после законченной нотной записи написано снизу вверх: Дне 31 августа, в четверг, в Ябленицах 1876.

б) Рукопись сметановского фортепианного переложения оперы находится в собраниях музыкального отделения Национального музея в Праге. Сигнатура II C 169. В целом 104 листа увертюры с 12-рядной нотной записью на бумаге продольного формата 245:315 мм, включают в себя листы 4—8, имеющие самостоятельную нумерацию 1—10, с заглавием на первой странице: Ouverture.

В качестве источника фортепианное переложение Сметаны не было использовано, хотя оно и было издано при жизни композитора в октябре 1880 г. издатель-

ством Ф. Урбанка. Имеется достаточно доказательств — например, письмо Сметаны издателю 14 июля 1880 г. —, что корректуру сам композитор не делал (она была доверена Карлу Коваржовицу), а поэтому автентичность этого издания для целей нашего издания по меньшей мере спорна.

Наше издание является сепаратной уменьшенной перепечаткой партитуры оперы «Понец», вышедшей как третья часть Учебного издания произведений Сметаны (Общество Б. Сметаны в Праге, 1942). Нотный текст был прокорректирован в соответствии с рукописью автора, отклонения приведены в приводимых ниже примечаниях издательства.

СОКРАЩЕНИЯ:

- A — рукопись партитуры Сметаны
- Po — рукопись фортепианного переложения Сметаны
- SN — наше издание
- [!] — описки в рукописи.

Большая арабская цифра обозначает тант, присоединенная к ней малая цифра обозначает вспомогательную ноту в такте, паузы не считаются. Все, что в приводимом нотном тексте помещено в квадратных скобках, прибавлено издательством.

REVISIONSBERICHT

QUELLEN:

a) Das aus dem Nachlaß des Komponisten stammende, heute im Bedřich-Smetana-Museum in Prag erliegende Autograph der Partitur. Die Ouverture, die selbständig, nach der Beendigung der Oper entstanden ist, ist am Anfang des ersten Bandes des ersten Akt umfassenden Partitimanuskripts hinzugebunden (MBS, Inv. Nr. 835a, sign. Tr. IV./1). Das Autograph der Ouverture umfaßt im ganzen 18 Blätter Partiturpapier vom Format 315 : 253 mm. Das erste Blatt von 24 Notenzeilen (der gleichen Art wie das Papier, auf dem der erste Akt geschrieben ist), weist auf der ersten Seite den Titel auf: OUVERTURE / zum volkstümlichen Singspiel / „DER KUSS“ / von / BEDŘICH SMETANA / (in tschechischer Sprache); die zweite Seite ist leer. Auf den folgenden 17 Blättern (34 Seiten) von 22 Notenzeilen steht die Notenniederschrift der Ouverture. Erst diese Seiten sind von 1—34 paginiert, u. zw. größtenteils in der bei Smetana üblichen Weise, der in der Regel die erste und die vierte Seite jedes Doppelblattes nummerierte. Die erste Seite der Notenniederschrift hat den Kopftitel: OUVERTURE / VORSPIEL zum volkstümlichen Singspiel DER KUSS /. Auf S. 34 steht nach Schluß des Notentextes senkrecht nach oben geschrieben: Donnerstag, den 31. August 1876 in Jabkenice (in tschechischer Sprache).

b) Smetanas Autograph der Klavierbearbeitung der Oper, heute in den Sammlungen der Musikabteilung des Nationalmuseums in Prag, sign. II. C 169. Aus der Gesamtzahl von 104 Blättern eines zwölffeiligen Notenpapiers im Längsformat 245 : 315 mm umfaßt die Ouverture die Blätter 4—8, die selbständig von 1—10 nummeriert sind, mit dem Kopftitel auf der ersten Seite: OUVERTURE.

Die gedruckte Fassung dieser Klavierbearbeitung wurde als Quelle nicht verwendet, obwohl sie schon zu Lebzeiten des Komponisten, im Oktober 1880 im Verlag Fr. A. Urbánek (Ed. Nr. 156) herausgegeben worden war. Es gibt genügend Beweise — z. B. Smetanas Brief an den Verleger vom 14. Juli 1880 — daß der Autor die Korrektur dieses Druckes nicht durchgeführt hat (sie wurde Karel Kovářovics anvertraut), weshalb die Authentizität dieses Druckes für unsere Editionszwecke zumindest fragwürdig ist.

Unsere Ausgabe ist ein verkleinerter Separatabdruck aus der Partitur des „Kusses“, die als III. Band der Studienausgabe der Werke B. Smetanas (Bedřich-Smetana-Gesellschaft in Prag, 1942) erschien. Der Notentext wurde an Hand des Autographs des Komponisten neu revidiert. Abweichungen der Quellen sind in den beigefügten Anmerkungen des Herausgebers („Annotazioni“) angeführt.

ABKÜRZUNGEN:

- A — Smetanas Autograph der Partitur
- Po — Smetanas Autograph der Klavierbearbeitung für 2 Hände
- SN — unsere Ausgaben MBS und SNKLHU
- [!] — Verschreibung im Autograph

Große arabische Ziffern bezeichnen den Takt, die ihnen beigefügten kleinen Ziffern die betreffende Note im Takt; Pausen werden nicht mitgezählt.

Alles, was im Notentext in eckigen Klammern angeführt ist, ist vom Herausgeber hinzugefügt.

EDITORS' NOTES

SOURCES:

a) The composer's manuscript of the score, now deposited in the Bedřich Smetana Museum, in Prague. The overture, composed independently after the opera was completed, is bound along with, and precedes, the first part of the autograph of the score, containing Act I (MBS, inv. no. 835 a, sign. Tr. IV/1). The autograph of the overture comprises 18 sheets of music paper, 315 : 253 mm. The first sheet of 24 staves (of the same kind as is used for the score of Act I) forms the titlepage and bears the following inscription (in Czech): OUVERTURE / to the national opera / "THE KISS" / by / BEDŘICH SMETANA /. The inside of the page is blank. On the following 17 sheets (34 pages), containing 24 staves, is the musical transcription of the overture. The numbering, 1—34, begins with these pages, and is done in Smetana's usual way, which was to number the first and fourth pages of each double sheet. The first page of the musical transcription is headed: OUVERTURE / *Prelude to the national opera THE KISS* /. On p. 34, below the end of the music, written vertically, are the words: *The 31st August, Thursday, at Jabkenice, 1876.*

b) The autograph of Smetana's piano arrangement of the opera, now in the collections of the Music Department of the National Museum, in Prague, sign. II. C 169. Of the total number of 104 sheets of 12-stave music paper, 245 : 315 mm, the overture comprises sheets 4—8, which are separately paginated 1—10, with the heading, *Overture*, on page 1.

The printed version of this piano arrangement was not used as a source, although it was published in the composer's lifetime (October, 1880), by Fr. A. Urbánek (ed. no. 156). There are sufficient indications — Smetana's letter to the publisher, dated July 14th, 1880, among others — that the author did not correct the proofs (the task was entrusted to Karel Kovařovic), and thus the reliability of this publication as a source is insufficiently vouchsafed.

Our editio. i is a separately reduced reprint of the score of the Kiss, published as Vol. III of the Study Edition of the Works of B. Smetana, by the Bedřich Smetana Society, Prague, 1942. The musical text has been newly revised and carefully collated with the composer's autographs; deviations between the sources being listed in the *Annotationi*.

ABBREVIATIONS:

A — autograph score

Po — autograph of Smetana's piano arrangement for 2 hands

SN — the present edition of MBS and SNKLHU

[!] — slip in the autograph

Large Arabic numerals indicate the bar; the small numbers beside them indicate the note (or chord) in the bar; rests are not counted.

Everything in the musical transcription placed within square brackets are the editors' amendments or addenda.

NOTES DE L'ÉDITEUR

SOURCES:

a) L'autographe de la partition complète de Smetana faisant partie de la succession du compositeur et déposé aujourd'hui au Musée Bedřich Smetana de Prague. L'Ouverture, écrite à part, après l'achèvement de l'opéra, est reliée ultérieurement dans le premier volume de la partition, lequel renferme le premier acte (MBS, No d'inv. 835 a, cote Tr. IV/1). L'autographe de l'ouverture comporte en tout 18 feuillets de papier à musique pour partitions d'orchestre, format 315 : 253 mm. La première feuille de ce papier, à 24 portées (de la même marque que le papier utilisé pour le premier acte) porte au recto le titre (en tchèque): OUVERTURE / de l'opéra populaire / LE BAISER / de / BEDŘICH SMETANA /; la page du verso est vierge. Le texte musical noté de l'Ouverture occupe les 17 feuillets (34 pages) suivantes à 22 portées. Ces pages seulement sont numérotées 1—34, pour la plupart à la manière habituelle de Smetana, lequel marquait d'ordinaire la première et la quatrième page de chaque feuille double. La première page du texte noté porte l'en-tête (en tchèque): OUVERTURE / *Prelude de l'opéra populaire LE BAISER* /. A la page 34, la fin du texte musical est suivie de l'indication (en tchèque) écrite verticalement: *Le 31 août, jeudi, à Jabkenice, 1876.*

b) L'autographe de la réduction pour piano-forte à deux mains de l'opéra, par Smetana, aujourd'hui aux Collections du Département musical du Musée National de Prague, cote II. C 169. Sur le total des cent quatre feuillets de papier à musique à 12 portées, format oblong de 245 : 315 mm., l'Ouverture comporte les feuillets 4—8, aux pages marquées séparément 1—10 et avec, à la tête page, l'en-tête: OUVERTURE.

N'a pas été utilisée comme source la version imprimée de cette réduction pour piano-forte quoiqu'elle eût paru du vivant du compositeur, en octobre 1880, aux Éditions Fr. A. Urbánek (No d'éd.). Nous ne

manquons pas de preuves — voir p. ex. la lettre de Smetana adressée à l'éditeur le 14 juillet 1880 — que l'auteur ne fit pas les corrections des épreuves (elles avaient été confiées à Karel Kovařovic); l'authenticité de cette édition est par conséquent à tout le moins douteuse pour les besoins de notre édition.

La présente édition est une réimpression réduite tirée à part de la grande partition complète de la „Hubička“ publiée comme le IIIe tome de l'Édition d'Étude des Oeuvres de Bedřich Smetana (Société Bedřich Smetana, Prague 1942). Le texte musical a été nouvellement revu d'après l'autographe du compositeur; les divergences existant entre les sources sont signalées dans les Annotations (Annotazioni).

ABRÉVIATIONS:

A — autographe de la partition complète de l'opéra

Po — autographe de la réduction pour piano-forte à deux mains par Smetana

SN — la présente édition du MBS et du SNKLHU

[!] — erratum dans l'autographe

Le grand chiffre indique la mesure, le petit chiffre suivant indique la note respective dans la mesure les silences ne comptent pas.

Tout ce qui, dans le texte noté, se trouve entre crochets a été ajouté par les éditeurs.

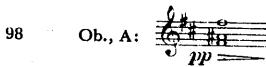
VYDAVATELSKÉ POZNÁMKY
ANNOTAZIONI

36₁, 39₁: Archi, A: *p*; SN = Po

49₄ Po: *sf*; SN = A

53₁ Fl., Cl., Fag., A: *p*; SN = Po

72 Po: *dolce*; A: —

101₄ Vle, Vlc. I., A: *eis*; SN = Po

133₂₋₄ Vle, A: *e¹, d¹, e¹ [!]*; SN ex analogia (vide Vlc. I.)

138₄ Fag. I., A: *c¹ [!]*; SN ex analogia

142 Po: *A la Polka*; SN = A

František Bartoš